

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820204959
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3820204959.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Zuzany Slušnej v spore žalobcu A. B., C. so sídlom D. XX, E., IČO XX XXX XXX, zastúpeného Vojčík & Partners BA, s.r.o. so sídlom Hlavné námestie 5, Bratislava, IČO 53 204 786 proti žalovaným 1/ F. G., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom H. A. XX, 2/ I. G., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom H. A. XX, 3/ F. F., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom H. A. XX, 4/ J. G., narodenému dňa XX.XX.XXXX, bytom H. A. XX, o zaplatenie 1 714,34 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. októbra 2022, č. k. 7Csp/69/2020-138 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a vo výroku III. z r u š u j e a v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom návrh na prerušenie konania zamietol (výrok I.), žalobu o zaplatenie 1 714,34 eur s príslušenstvom zamietol (výrok II.) a žalovaným 1/ až 4/ nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že dňa 28.04.2015 uzavrel žalobca s leasingovým nájomcom (J. G., narodeným dňa XX.XX.XXXX, zomrelým dňa XX.XX.XXXX) Leasingovú zmluvu č. B. (ďalej len „leasingová zmluva“), predmetom ktorej bolo osobné vozidlo SUZUKI Swift. Doba finančného prenájmu bola dohodnutá na 48 mesiacov od dátumu prevzatia predmetu leasingu leasingovým nájomcom. V leasingovej zmluve bola určená vstupná cena predmetu leasingu 7 991,67 eur bez DPH (9 590,- eur s DPH), financovaná suma celkom 8 631 eur, riadna splátka vo výške 217,90 eur, poisťné 39,56 eur, spracovateľský poplatok 95,90 eur, poplatok za prevod vlastníctva 10,- eur, úroková sadzba 9,75% ročne, RPMN 16,24%, celková výška záväzku 12 836,90 eur. V zmluve bolo uvedené, že neoddeliteľnou a záväznou súčasťou zmluvy sú Všeobecné zmluvné podmienky finančného leasingu (ďalej len „VZP“). Údaje zo zmluvy sú uvedené aj vo formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Predmet leasingu leasingový nájomca prevzal dňa 28.04.2015. Podľa dohody o platbách nájomného k zmluve bola prvá splátka vo výške 257,46 eur (219,90 eur leasingová splátka + 39,56 poisťné) splatná 27.05.2015, leasingový nájomca zaplatil spracovateľský poplatok 95,90 eur a 1. zvýšenú splátku k leasingovej zmluve 959,- eur. Podaním označeným ako ukončenie leasingovej zmluvy z 20.11.2017 žalobca oznámil leasingovému nájomcovi, že dňom 20.11.2017 vypovedá leasingovú zmluvu a odkazom na bod 4.4.1 písm. a) VZP. Ako dôvod výpovede uviedol trvajúce omeškanie úhrady splátky so splatnosťou 27.07.2017 v sume 114,92 eur, splátky so splatnosťou 27.8.,27.9., 27.10. v sume po 257,46 eur a plnenie 13,10 eur so splatnosťou 13.11.2017, neuhradenej pohľadávky v sume 199,31 eur so splatnosťou 20.11.2017. Ukončenie leasingovej zmluvy bolo zaslané 23.11.2017 adresátovi J. G., H. A. XX, zásielka sa žalobcovi vrátila neprevzatá.

3. Dedičským spisom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 7D/11/2017 bolo preukázané, že leasingový nájomca J. G. (ktorý uzavrel so žalobcom leasingovú zmluvu) dňa XX.XX.XXXX zomrel. Okruh dedičov bol zrejmy už na prvom predbežnom vyšetrení počas konania o dedičstve, pričom ako dedičia boli označení: manželka F. G. a deti poručiteľa - I. G., F. F. a J. G.. Prvá prihláška pohľadávky do dedičského konania bola do dedičského spisu doručená už 12.01.2017 (pohľadávka K. K. C. – poznámka odvolacieho súdu). Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu oznámil pohľadávku voči poručiteľovi podaním adresovaným notárke dňa 09.04.2020. Notárka podaním z 22.07.2020 oznámila žalobcovi, že dedičské konanie nebolo k uvedenému dňu právoplatne skončené a uviedla zákonných dedičov s tým, že títo dedičstvo neodmietli. Z uznesenia č.k. 7D/11/2017-197 z 23.06.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť 08.08.2020, vyplýva, že pohľadávka žalobcu patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Z majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve pozostalej manželke F. G. patrí dlh - pohľadávka žalobcu v polovici, t.j. vo výške 857,17 eur s príslušenstvom. Do dedičstva po poručiteľovi bol zahrnutý dlh - pohľadávka žalobcu v sume 857,17 eur s príslušenstvom.

4. Medzi stranami nebolo sporné, že medzi žalobcom a leasingovým nájomcom bola uzavretá leasingová zmluva, predmetom ktorej bolo financovanie kúpy osobného motorového vozidla zn. SUZUKI Swift, ktorého predajná cena bola 8 631,- eur s DPH. Leasingový nájomca dňa XX.XX.XXXX zomrel. Žalované 1/, 2/ a 3/ namietali, že za poručiteľove dlhy zodpovedajú len do výšky nimi nadobudnutého dedičstva. Zároveň namietali jednotlivé nároky, ktoré si žalobca uplatnil po jednostrannom ukončení zmluvného vzťahu.

5. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že právny vzťah strán sporu je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, je preto potrebné posúdiť ho podľa ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ako aj § 52 a nasl. ustanovení Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že súčasťou leasingovej zmluvy sú aj Všeobecné zmluvné podmienky (ďalej len VZP). V bode 4.4.1 písm. a) VZP, na ktorý poukazuje žalobca v ukončení leasingovej zmluvy sa uvádza, že žalobca je oprávnený vypovedať leasingovú zmluvu, ak leasingový nájomca mešká 25 a viac dní so zaplatením leasingovej splátky, zmluvnej pokuty alebo úroku z omeškania, alebo inej pohľadávky a to i čiastočne. V bode 4.4.2 je uvedené, že výpoveď podľa ustanovenia bodu 4.4.1 VZP je platná dňom jej podpísania zo strany žalobcu a účinná dňom jej doručenia leasingovému nájomcovi. Výpoveď doručí žalobca leasingovému nájomcovi osobne, poštou alebo faxom a to na poslednú známu adresu leasingového nájomcu, resp. na posledné známe faxové spojenie. Výpoveď doručovaná poštou sa považuje za doručeníu aj v prípade, že ak k jej doručeníu nedôjde z akýchkoľvek dôvodov na strane leasingového nájomcu (napr. nezdržiava sa, nesídlí, nepreberá poštu na poslednej známej adrese alebo odmietne prevzatie výpovede). V takomto prípade je dňom doručenia výpovede deň, kedy bude táto výpoveď vrátená žalobcovi ako nedoručená. V prípade, ak je leasingový nájomca spotrebiteľom, doručovanie výpovede sa bude riadiť ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V danej veci žalobca ukončil leasingovú zmluvu výpoveďou pre trvajúce omeškание s úhradou splátok, a to podaním z 20.11.2017, ktoré adresoval leasingovému nájomcovi, ktorý bol už v tom čase mŕtvy (zomrel XX.XX.XXXX). Zásielka sa žalobcovi vrátila ako nedoručená. Ukončenie zmluvného vzťahu spôsobom, že žalobca jednostranným právnym úkonom ukončil zmluvný vzťah a adresoval ho zomrelej osobe, súd prvej inštancie nepovažoval za platné. VZP síce obsahujú ustanovenie o účinnosti výpovede v prípade jej nedoručenia leasingovému nájomcovi, avšak aj z jednotlivých príkladných prípadov vyplýva, že nejde o situáciu, kedy je leasingový nájomca mŕtvy, ale o prípady, kedy leasingový nájomca svojim konaním/nekonaním znemožnil doručenie (napríklad neoznámením zmeny bydliska, neprevzatím zásielky,...). Smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník (§ 579 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

6. Dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou (§ 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Je zrejme, že smrťou leasingového nájomcu vstúpili do záväzkového vzťahu so žalobcom dedičia leasingového nájomcu. Napriek tomu, že okruh dedičov bol od začiatku dedičského konania zrejmy, žalobca s dedičmi nekonal. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal (a ani netvrdil), že by pred ukončením zmluvného vzťahu kontaktoval žalovaných 1/ až 4/ a snažil sa s nimi vysporiadať svoje pohľadávky, a to napriek tomu z prehľadu dlžných splátok je zrejme, že aj po smrti leasingového nájomcu boli niektoré splátky riadne platené. Všetky zásielky predložené súdu adresoval zomrelému leasingovému nájomcovi. Pokiaľ by žalobca tvrdil, že zásielky adresoval J. G. ako jednému z dedičov leasingového nájomcu (ktorý je menovcom leasingového nájomcu), ani takéto doručovanie by súd nepovažoval za riadne, a teda spôsobilé vyvolať

právne následky, keďže od začiatku dedičského konania boli zrejmé 4 osoby dedičov, pričom žiadna z nich dedičstvo neodmietla.

7. Súd prvej inštancie mal za to, že je povinný poskytnúť spotrebiteľovi ako slabšej strane sporu ochranu, preto posudzoval vec aj v tom smere, či výkon subjektívneho práva žalobcu ukončiť zmluvný vzťah bol v súlade s dobrými mravmi. Výkon práva žalobcom, ktorý sa po smrti leasingového nájomcu rozhodol jednostranným právnym úkonom ukončiť zmluvný vzťah a výpoveď zmluvy doručoval zomrelému leasingovému nájomcovi, pričom v dedičskom konaní nebol okruh dedičov sporný a zostal nemenný počas celého dedičského konania, nie je v súlade s dobrými mravmi. Žalobca uvedeným spôsobom ukončenia zmluvného vzťahu nedal žalovaným (dedičom leasingového nájomcu, spotrebiteľom) žiadnu možnosť pokračovať v zmluvnom vzťahu, urovnať vzájomné vzťahy, splniť záväzky. Takýto výkon práva nepožíva právnu ochranu. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol a záverom uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom nezohľadnil výsledky dedičského konania, podľa ktorého polovica pohľadávky žalobcu pripadla F. G. (žalovanej 1/) ako majetok - dlh v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a druhá polovica pripadla do dedičstva. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., § 52 ods. 2, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, 2, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd vo výroku II. a vo výroku III. o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Uviedol, že zmluvu vypovedal platne v zmysle bodu 4.4.1 písm. a) Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré boli súčasťou zmluvy, výpoveď doručoval leasingovému nájomcovi. Skutočnosť, že leasingový nájomca bol v čase zaslania výpovede mŕtvy, nemal zákonnú povinnosť zisťovať, a rovnako nemal povinnosť adresovať výpoveď zmluvy žalovaným. Podotkol, že je lídrom na slovenskom leasingovom trhu s ponukou komplexných leasingových a poisťovacích riešení a pri množstve dokumentácie, ktorú svojim klientom vyhotovuje, nie je akceptovateľné od neho vyžadovať, aby pri každom vyhotovenom dokumente v rámci uzatvorených zmlúv zisťoval, či adresát nie je po smrti a tiež okruh dedičov. Pokiaľ by uvedené zisťoval, nemal by reálnu možnosť uplatniť svoje zmluvné právo, t. j. vypovedať zmluvu, čo považuje za nepredstaviteľné z časového hľadiska. Nepovažuje platnosť výpovede zmluvy za spornú tiež z dôvodu, že predmet zmluvy – automobil SUZUKI Swift bol dňa 11.04.2018 po dohľadani odobratý, ktorú skutočnosť žalovaní nenamietali. Je zrejmé, že samotní žalovaní považovali zmluvu za platne ukončenú a akceptovali stratu nároku na predmetné vozidlo. V prípade, že by žalovaní nemali vedomosť o ukončení zmluvy a s daným postupom by nesúhlasili, je pravdepodobné, že by odobratie vozidla neakceptovali. Zo strany žalovaných nedochádzalo k úhradám leasingových splátok, z čoho sa dá vyvodiť záver, že nemali záujem na pokračovaní predmetného zmluvného vzťahu. V takomto prípade bol nútený vo svojom záujme zvoliť jedinou možnosť, ktorú za danej situácie mal, a to zmluvu vypovedať. Poukázal na skutočnosť, že predmetný zmluvný vzťah a jeho ukončenie je potrebné posudzovať v celkovom kontexte okolností a nie je možné na neho pozeráť len na základe jednej skutočnosti, ktorú súd označil za kľúčovú, a to nedoručenie výpovede zmluvy porúčiteľovi z dôvodu, že tento bol v danom čase po smrti. Podľa jeho názoru nemal inú možnosť, ako v danom prípade postupovať. Poukázal tiež na bod 4.7 Všeobecných obchodných podmienok, z ktorého vyplýva „ak LN mešká 150 dní s úhradou leasingovej splátky, a to i čiastočne, bez ohľadu jej čiastočného neskoršieho zaplatenia, t. j. ak ktorákoľvek takto splatná splátka nebude v 150. deň odo dňa splatnosti v plnej výške pripísaná na účet A., skončí sa LZ automaticky 150. deň odo dňa splatnosti nezaplatennej splátky, ibaže by A. písomne vyhlásil, že na ďalšom pokračovaní LZ trvá“. Z uvedeného vyplýva, že ak by sa i stotožnil s argumentáciou súdu o neplatnosti výpovede zmluvy, predmetný zmluvný vzťah automaticky zanikol. Má za to, že súd neposudzoval priloženú dokumentáciu ako celok, ale zameral sa len na jeden konkrétny bod všeobecných obchodných podmienok, v zmysle ktorého bola zmluva vypovedaná. Ak by súd bral do úvahy úplné znenie všeobecných obchodných podmienok, došiel by k záveru, že zmluvný vzťah bol ukončený bez ohľadu na platnosť, resp. neplatnosť výpovede zmluvy. Samotná platnosť ukončenia zmluvného vzťahu, či už v zmysle bodu 4.4.1 písm. a) alebo 4.7 Všeobecných zmluvných podmienok je nespochybniteľná a taktiež jeho nárok na úhradu pohľadávky. Súd prvej inštancie tak nesprávne právne posúdil otázku platnosti ukončenia zmluvného vzťahu a nesprávne právne posúdil povinnosť žalobcu zohľadniť výsledky dedičského konania. Podľa jeho názoru nie je povinnosťou veriteľa detailne skúmať výsledok dedičského konania. V danej veci postupoval štandardným spôsobom. Po tom, ako sa dozvedel, že leasingový nájomca je po smrti, zistil okruh dedičov, ktorí dedičstvo neodmietli a mal za to, že splnenie povinnosti sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne. Je neakceptovateľné, aby bol povinný detailne skúmať, ako sa pohľadávka

rozdelila v rámci dedičstva, keďže uvedený časovo náročný proces by výrazne oslabil jeho pozíciu veriteľa a predmetné zisťovanie nie je jeho zákonnou povinnosťou. Mal za to, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, nakoľko rozsudok súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnený. Tvrdenie o neplatnosti výpovede zmluvy nie je dostatočne odôvodnené či už konkrétnymi zákonnými alebo zmluvnými ustanoveniami, resp. ustálenou rozhodovacou praxou. Nepovažuje za dostatočné odôvodnenie len všeobecne, že bod 4.4.1 písm. a) Všeobecných zmluvných podmienok neupravuje situáciu, keď dlžník zomrie. Nepovažuje za dostatočne odôvodnené, na základe čoho súd dospel k záveru, že jeho povinnosťou je zohľadňovať výsledky dedičského konania, pričom nemal možnosť sa s takto strohého odôvodnenia dozvedieť, ktoré konkrétne zákonné povinnosti porušil a čo malo za následok zamietnutie žaloby. V súvislosti s tvrdením súdu prvej inštancie, že jeho konanie bolo nesúladne s dobrými mravmi, poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/37/2020 a vytýkal súdu prvej inštancie, že neprihliadol na skutočnosť, že ochrana spotrebiteľa nemôže byť neobmedzená.

9. Odvolanie žalobcu bolo doručené žalovaným 1/ - 4/, ktorí sa k odvolaniu písomne nevyjadrili.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku II. a súvisiacom výroku III. zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vrátiť súdu prvej inštancie v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

11. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol stranami sporu spochybnený vo výroku I., ktorým bol návrh na prerušenie konania zamietnutý, tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

12. V danej veci nebolo sporné, že právny predchodca žalovaných 1/- 4/, J. G. uzavrel dňa 28.04.2015 so žalobcom Leasingovú zmluvu č.: B., predmetom ktorej bolo osobné motorové vozidlo SUZUKI Swift, ktoré v uvedený deň bolo i leasingovým nájomcom prevzaté. Doba finančného prenájmu bola dohodnutá 48 mesiacov od dátumu prevzatia, počet splátok 48, výška riadnej splátky 217,90 eur, poistné 39,56 eur, spracovateľský poplatok 95,90 eur, poplatok za prevod vlastníctva 10,- eur, fixná úroková sadzba 9,75 % ročne, RPMN 16,24 % ročne, celková čiastka záväzku 12 836,90 eur. Neoddeliteľnou a záväznou časťou leasingovej zmluvy boli Všeobecné zmluvné podmienky finančného leasingu. Nesporným bolo, že prvá splátka bola splatná 27.05.2015 a že leasingový nájomca zaplatil spracovateľský poplatok 95,90 eur a prvú zvýšenú splátku k leasingovej zmluve vo výške 959,- eur. Leasingový nájomca dňa XX.XX.XXXX zomrel.

13. Z ust. § 579 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník. Smrťou fyzickej osoby zaniká ex lege jej spôsobilosť mať práva a povinnosti, teda jej právna subjektivita (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka), zaniká aj povinnosť plniť a právo na plnenie, avšak iba pokiaľ ide o osobu zomrelého dlžníka, ktorý už z dôvodu vlastnej absencie medzi živými nemôže sám splniť svoje dlhy a vykonať svoje práva. Smrť však bez ďalšieho zánik záväzku nespôsobuje, pokiaľ nie je ustanovené inak. Pre celú oblasť súkromného práva v zásade platí, že smrťou dlžníka nezanikajú existujúce obligácie, ich právny režim je determinovaný univerzálnou sukcesiou, ktorú v prípade fyzických osôb zakladá inštitút dedenia. Tie práva a povinnosti, ktoré smrťou nezanikajú, prechádzajú ku dňu smrti účastníka záväzkového vzťahu na jeho dedičov (§ 460 Občianskeho zákonníka), a to bez ohľadu na ich splatnosť. Dedič zodpovedá za poručiťelove dlhy do výšky ceny ním nadobudnutého dedičstva, v prípade plurality dedičov pomerne (pozri § 470 Občianskeho zákonníka).

14. Z obsahu pripojeného dedičského spisu vyplýva, že Okresný súd Prievidza, ktorý konal prostredníctvom notárky F. I. D., svojím uznesením zo dňa 23.06.2020, č. k. 7D/11/2017-197, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 08.08.2020, schválil dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov J. G., nar. dňa XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a jeho manželky – žalovanej 1/, súčasťou ktorej bolo okrem iného vyporiadanie dlhov vrátane pohľadávky žalobcu z titulu nesplatennej pohľadávky na základe uzatvorenej leasingovej zmluvy zo dňa 28.04.2015 prihlásenej v tomto dedičskom konaní vo výške 1 714,34 eur s príslušenstvom tak, že pozostalej manželke F. G. patrí (okrem iného) i nesplatená pohľadávka žalobcu z titulu leasingovej zmluvy vo výške 857,17 eur

s príslušenstvom s tým, že zvyšná časť vo výške 857,17 eur s príslušenstvom z tejto pohľadávky patrí do dlhov poručiteľa, za ktoré zodpovedajú dedičia v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka. Žalobca prostredníctvom svojho zástupcu oznámil svoju pohľadávku voči poručiteľovi v dedičskom konaní svojím podaním zo dňa 09.04.2020.

15. Vzhľadom ku skutočnosti, že medzi žalobcom ako veriteľom a dedičmi nedošlo k uzavretiu a schváleniu dohody v zmysle § 168 písm. a) CMP, nebol žalobca účastníkom dedičského konania a zodpovednosť za dlhy poručiteľa sa riadi výškou dedičských podielov v zmysle § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Veriteľ sa mohol od dedičov dožadovať, aby mu dlh uhradili v pomere, ktorý zodpovedá citovanému zákonnému ustanoveniu bez ohľadu na to, ako sa bez jeho účasti vypořádali medzi sebou.

16. V danej veci je nepochybné, že práva a povinnosti právneho predchodcu žalovaných 1/ - 4/ z leasingovej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a J. G. dňa 28.04.2015 prešli ku dňu jeho smrti na dedičov v rámci univerzálnej sukcesie (§ 460 Občianskeho zákonníka). Uvedenú skutočnosť dedičia poručiteľa J. G. nespochybnili, nespochybnili ani dlh uplatnený žalobcom v dedičskom konaní, tento dlh poručiteľa bol zahrnutý i do rozhodnutia o dedičstve po poručiteľovi J. G., ktoré bolo skončené právoplatným uznesením súdu.

17. Žalobca svojou žalobou zo dňa 23.11.2020 uplatnil svoju pohľadávku vo výške totožnej ako v dedičskom konaní, 1 714,34 eur s príslušenstvom, voči všetkým dedičom poručiteľa, pôvodného leasingového nájomcu, J. G. tak, že sa domáhal zaplatenia tejto sumy voči žalovaným spoločne a nerozdielne.

18. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobca sa v dôsledku neplnenia zmluvných povinností z leasingovej zmluvy domáhal svojím právnym úkonom zo dňa 20.11.2017 ukončenia leasingovej zmluvy voči pôvodnému leasingovému nájomcovi J. G., ktorá zásielka mu bola dňa 22.11.2017 vrátená s tým, že z kópie vrátenej zásielky nie je zrejmé (vzhľadom na jej zlé, resp. neúplnú kópiu), s akým oznámením poštového úradu sa táto vrátila. Je však nesporné, že žalobca mal vedomosť o tom, že leasingový nájomca zomrel pred začatím tohto súdneho konania.

19. Záver súdu prvej inštancie, že výpoveď z leasingovej zmluvy podľa bodu 4.4.1 písm. a) Všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu, ktorú žalobca vypracoval dňa 20.11.2017 a doručoval ju právnenému predchodcovi žalovaných 1/ - 4/, nemôže byť platným právnym úkonom vzhľadom ku skutočnosti, že právna subjektivita leasingového nájomcu, t. j. jeho spôsobilosť nadobúdať vlastnými právnymi úkonmi práva a brať na seba povinnosti zanikla jeho smrťou dňa 03.01.2017 (§ 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka), je správny.

20. Súd prvej inštancie výkon práva žalobcom považoval za v rozpore s dobrými mravmi.

21. Ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakotvuje všeobecne záväznú zásadu, v zmysle ktorej výkon inak právom daných subjektívnych občianskych práv nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Definícia dobrých mravov nie je v právnom poriadku Slovenskej republiky nikde normatívne upravená. Vo všeobecnosti však ide o pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomne slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť proti takýmto pravidlám možno potom označiť za činnosť proti dobrým mravom. Citované zákonné ustanovenie pritom nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť – upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to aj na základe všeobecných morálnych pravidiel (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/49/96). Súdna prax dlhodobo vychádza z názoru, že aplikácia ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže viesť k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností, keď s odkazom na toto ustanovenie možno len odmietnuť ochranu (zdanlivému) výkonu práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/144/2010).

22. Vzhľadom na uvedené odvolací súd, na rozdiel od súdu prvej inštancie zastáva názor, že skutočnosť, že žalobca v čase výpovede z leasingovej zmluvy dňa 20.11.2017 nemal vedomosť o tom, že leasingový nájomca zomrel (iný záver z obsahu spisu nevyplýva) a doručoval mu výpoveď, ktorá nenadobudla účinky s týmto právnym úkonom spojené, vzhľadom na úmrtie leasingového nájomcu, nie je možné

považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi tak, ako to uzavrel súd prvej inštancie. Následne po tom, ako sa žalobca dozvedel, že leasingový nájomca zomrel, uplatnil v súlade s právnymi predpismi svoju pohľadávku v dedičskom konaní, túto dedičia (žalovaní 1/ - 4/) nespochybnili, uznali a bola súčasťou dohody o vyporiadaní BSM poručiteľa a jeho manželky ako i dohody dedičov. Po právoplatnom skončení dedičského konania žalobca svoju pohľadávku uplatnil na súde proti žalovaným 1/ - 4/ ako dedičom leasingového nájomcu, ktorý výkon práva tiež nie je možné hodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi.

23. Záver súdu prvej inštancie, že žalobca nedal žalovaným 1/ - 4/ žiadnu možnosť pokračovať v zmluvnom vzťahu, urovnať vzájomné vzťahy, splniť záväzky, nie je pravdivý, preto jeho názor o výkone práva žalobcu v rozpore s dobrými mravmi vyslovený v bode 41 odôvodnenia jeho rozhodnutia nemôže obstať. Žalobca k ukončeniu zmluvného vzťahu s právnym predchodcom žalovaných, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX pristúpil výpoveďou až 20.11.2017 z dôvodu neuhradenie splátok splatných od 27.07.2017 do 13.11.2017, t.j. po viac ako desiatich mesiacoch od smrti pôvodného leasingového nájomcu a k odobratiu predmetu leasingu pristúpil až po jeho dohľadani dňa 11.04.2018. Skutočnosť, že šesť mesiacov po smrti leasingového nájomcu jeho právní nástupcovia platili leasingové splátky osvedčuje, že o tomto zmluvnom vzťahu mali vedomosť, mali k dispozícii predmet leasingu, vedeli, že dňom smrti leasingového nájomcu vstupujú do jeho práv a povinností (§ 460 Občianskeho zákonníka) a minimálne do odňatia predmetu leasingu mali dostatok času urovnať svoje vzťahy so žalobcom. Žalovaní dlh leasingového nájomcu voči žalobcovi nespochybnili ani v dedičskom konaní.

24. Je tiež nesporné, že Všeobecné zmluvné podmienky finančného leasingu žalobcu, ktoré sú v spise založené, upravujú oprávnenie žalobcu vypovedať leasingovú zmluvu v prípade smrti leasingového nájomcu v ustanovení čl. 4.4.1 písm. k), ktorá časť však súdu nebola predložená v celom znení (neúplná kópia). Všeobecné obchodné podmienky finančného leasingu obsahujú aj bod 4.7. Automatické ukončenie leasingovej zmluvy, v ktorom je uvedené znenie „ak LN mešká 150 dní s úhradou leasingovej splátky, a to i čiastočne bez ohľadu jej čiastočného neskoršieho zaplatenia, t. j. ak ktorákoľvek takto splatná splátka nebude v 150. deň odo dňa splatnosti v plnej výške pripísaná na účet A., skončí sa leasingová zmluva automaticky 150. deň odo dňa splatnosti nezaplatenej splátky, ibaže by A. písomne vyhlásil, že na ďalšom pokračovaní LZ trvá.“ Uvedenými ustanoveniami Všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal, i preto jeho rozhodnutie nebolo správne.

25. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania vo výroku III. zrušil a v rozsahu tohto zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Úlohou súdu prvej inštancie v danej veci bude opätovne nariadiť pojednávanie, na ktorom vypočuje strany sporu, oboznámi všetky listinné dôkazy, ktoré sa v spise nachádzajú, ustáli v akej výške boli leasingové splátky uhradené, kedy došlo k ukončeniu leasingovej zmluvy a dôsledne sa bude zaoberať žalobcom uplatnenými nárokmi ako i námietkami, ktoré žalovaná 2/ uviedla vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe na čl. 87 – 89. Až následne, po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov, môže opätovne vo veci rozhodnúť a súčasne rozhodne aj o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

27. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

28. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).